

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

КАФЕДРА СТАТИСТИКИ

**«СТАТИСТИКА – ІНСТРУМЕНТ СОЦІАЛЬНО-
ЕКОНОМІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»**

ЗБІРНИК НАУКОВИХ СТУДЕНТСЬКИХ ПРАЦЬ

ВИПУСК 6

Частина I

**Одеса
2020**

УДК 311
ББК 60.6

Статистика – інструмент соціально-економічних досліджень: збірник наукових студентських праць. Випуск 6. Частина I. – Одеса, ОНЕУ. – 2020. – 202 с.

Автори:

Вітковська К. В. – к.е.н., доцент кафедри статистики Одеського національного економічного університету,

Милашко О. Г. – к.е.н., доцент кафедри статистики Одеського національного економічного університету,

Ольвінська Ю. О. – к.е.н., доцент кафедри статистики Одеського національного економічного університету,

Підгорний А.З. – к.е.н., професор, завідувач кафедри статистики Одеського національного економічного університету,

Погорелова Т. В. – к.е.н., доцент кафедри статистики Одеського національного економічного університету,

Самотоєнкова О. В. – к.е.н., доцент кафедри статистики Одеського національного економічного університету,

Тарасова К. І. – к.е.н., доцент кафедри статистики Одеського національного економічного університету,

Абалмасова М. П. – студентка факультету менеджменту, обліку та інформаційних технологій Одеського національного економічного університету,

Агапченко К. А. – студентка факультету менеджменту, обліку та інформаційних технологій Одеського національного економічного університету,

Березорудський А. М. – студент факультету менеджменту, обліку та інформаційних технологій Одеського національного економічного університету,

Білоус О. Ю. – студент факультету економіки та управління підприємництвом Одеського національного економічного університету,

Бойко В. С. – студентка факультету менеджменту, обліку та інформаційних технологій Одеського національного економічного університету,

Бойчева О. П. – студентка факультету менеджменту, обліку та інформаційних технологій Одеського національного економічного університету,

Бурлаєва В. С. – студентка факультету менеджменту, обліку та інформаційних технологій Одеського національного економічного університету,

Гарашенко О. В. – студентка факультету менеджменту, обліку та інформаційних технологій Одеського національного економічного університету,

Капустян Г. В. – студентка факультету економіки та управління підприємством Одеського національного економічного університету,

Лабенко О. В. – студентка факультету економіки та управління підприємством Одеського національного економічного університету,

Любович А. А. – студентка факультету менеджменту, обліку та інформаційних технологій Одеського національного економічного університету,

Манєва К. П. – студентка факультету менеджменту, обліку та інформаційних технологій Одеського національного економічного університету,

Мівшук Ю. І. – студентка факультету економіки та управління підприємством Одеського національного економічного університету,

Мотишена В. В. – студентка факультету менеджменту, обліку та інформаційних технологій Одеського національного економічного університету,

Осадчук Я. В. – студентка факультету економіки та управління підприємством Одеського національного економічного університету,

Стародубцева Т. В. – студентка факультету менеджменту, обліку та інформаційних технологій Одеського національного економічного університету,

Унтілов В. В. – студент факультету менеджменту, обліку та інформаційних технологій Одеського національного економічного університету,

Чайковська О. О. – студентка факультету економіки та управління підприємством Одеського національного економічного університету,

Чумаченко Н. В. – студентка факультету менеджменту, обліку та інформаційних технологій Одеського національного економічного університету,

Штельмашук М. С. – студентка факультету економіки та управління підприємством Одеського національного економічного університету.

У збірнику наводяться результати дослідження студентів та викладачів кафедри статистики щодо застосування сучасних статистичних методів для оцінки соціально-економічних процесів у деяких країнах світу, в Україні та окремих регіонах. Висновки та рекомендації авторів можуть бути корисними для викладачів, аспірантів і студентів, які займаються аналізом процесів, що відбуваються в суспільстві та економіці країни.

ЗМІСТ

Бурлаєва В.С., Ольвінська Ю.О. Стан здоров'я населення як чинник людського розвитку.....	6
Унтілов В.В., Погорєлова Т.В. Статистичний аналіз грошового ринку України.....	12
Стародубцева Т.В., Милашко О.Г. Статистичний аналіз зовнішньоекономічної діяльності України.....	20
Бойчева О.П., Вітковська К.В. Аналіз доходів населення Одеської області за даними вибіркового обстеження.....	31
Любович А.А., Підгорний А.З. Стан та перспективи розвитку соціальної сфери в Україні.....	41
Манєва К.П., Погорєлова Т.В. Статистичне оцінювання доходів Зведеного бюджету України.....	49
Чумаченко Н.В., Вітковська К.В. Рівень життя населення в умовах сучасності.....	57
Штельмашук М.С., Ольвінська Ю.О. Стан та розвиток альтернативних джерел енергії.....	66
Бойко В.С., Ольвінська Ю.О. Екологічний аспект людського розвитку.....	71
Мотишена В.В., Ольвінська Ю.О. Валовий внутрішній продукт як фактор людського розвитку.....	79
Білоус О.Ю., Ольвінська Ю.О. Аналіз забруднення світового океану.....	84
Лабенко О.В., Ольвінська Ю.О. Споживчий кошик як індикатор рівня життя.....	89
Чайковська О.О., Ольвінська Ю.О. Біологічне різноманіття сьогодення та його загрози.....	94
Білоус О.Ю., Тарасова К.І. Аналіз розвитку тютюнової промисловості України.....	99
Бойко В.С., Тарасова К.І. Економічні ризики в умовах глобалізації.....	106
Мотишена В.В., Тарасова К.І. Кібер-ризики як похідна розвитку технологій.....	116

Капустян Г.В., Ольвінська Ю.О. Проблеми та перспективи впровадження медичного страхування в Україні.....	124
Осадчук Я.В., Ольвінська Ю.О. Статистичний аналіз забруднення планети пластиком.....	133
Агапченко К.А., Милашко О.Г. Статистичний аналіз макроекономічних показників Норвегії за даними системи національних рахунків.....	139
Березорудський А.М., Милашко О.Г. Аналіз стану економіки Чеської Республіки.....	144
Бойко В.С., Милашко О.Г. Дослідження динаміки основних макроекономічних показників Франції.....	152
Мившук Ю.І., Самотосенкова О.В. Статистична оцінка стану ринку праці в Україні.....	160
Бойко В.С., Вітковська К.В. Історія розвитку вибіркового методу.....	168
Гарашенко О.В., Вітковська К.В. Питання проведення вибірових обстежень у маркетингових дослідженнях.....	176
Абалмасова М.П., Вітковська К.В. Статистичний аналіз результатів вибіркового обстеження економічної діяльності населення.....	182
Агапченко К.А., Вітковська К.В. Методологічні аспекти проведення вибірових спостережень домогосподарств у сільській місцевості з питань їх сільськогосподарської діяльності..	190
Мотишена В.В., Вітковська К.В. Обстеження умов життя домогосподарств: переваги та недоліки.....	197

СТАТИСТИЧНИЙ АНАЛІЗ МАКРОЕКОНОМІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ НОРВЕГІЇ ЗА ДАНИМИ СИСТЕМИ НАЦІОНАЛЬНИХ РАХУНКІВ

Агапченко К. А.¹, Милашко О. Г.²

¹ – студент, кафедра статистики,

² – канд. екон. наук, доцент, кафедра статистики
Одеський національний економічний університет, м. Одеса

АНОТАЦІЇ

Агапченко К. А., Милашко О. Г. Статистичний аналіз макроекономічних показників Норвегії за даними системи національних рахунків. У статті проведено аналіз найбільш важливих макроекономічних показників, які відображають результати економічної діяльності Норвегії за даними системи національних рахунків за 2013-2018 рр., а саме: валового внутрішнього продукту, валового національного доходу, проміжного споживання, валового національного наявного доходу.

Ключові слова: валовий внутрішній продукт, валовий національний дохід, проміжне споживання, валовий наявний дохід, система національних рахунків.

Agapchenko K. A., Mylashko O. H. Statistical analysis of Norway's macroeconomic indicators in the national accounts system. The article analyzes the most influential macroeconomic indicators, which reflect the results of Norway's economic activity in the system of national accounts for 2013-2018, namely: gross domestic product, gross national income, intermediate consumption, gross national disposable income.

Keywords: gross domestic product, gross national income, intermediate consumption, gross national disposable income, system of national accounts.

ПОСИЛАННЯ НА РЕСУРС

Агапченко, К. А. Статистичний аналіз макроекономічних показників Норвегії за даними системи національних рахунків [Текст] / К. А. Агапченко, О. Г. Милашко // Статистика – інструмент соціально-економічних досліджень : збірник наукових студентських праць. Випуск 6. Частина I – Одеса, ОНЕУ. – 2020. – С. 139 – 143.

Постановка проблеми у загальному вигляді. Економічний розвиток будь-якої країни світу зумовлений взаємодією певних факторів. Незважаючи на те, що сучасні знання про цей процес великі, вони потребують постійного доповнення та оновлення через те, що в сучасному світі посилюються процеси інтеграції, інтернаціоналізації та глобалізації і, відповідно, змінюються національні економіки і їхня роль у світовому господарстві. В умовах мінливої економічної дійсності важливе

значення набуває глибокий і послідовний аналіз досвіду економічної діяльності різних країн світу, дослідження причин розквіту або краху тієї чи іншої економічної політики, вивчення особливостей розвитку кожної окремої країни. Це справедливо і для Норвегії, досвід вирішення окремих проблем в якій має велику значимість для України. Актуальність статті посилюється недостатнім вивченням економіки Норвегії початку ХХІ століття. У цей період у її розвитку відбулися істотні зміни. Заповнення цієї прогалини в плані теоретичного узагальнення особливостей економічних і виробничих процесів, що відбуваються в цій країні, дозволить внести певний внесок у сучасну економічну картину.

Аналіз досліджень і публікацій. Дослідженнями сучасного стану економіки Норвегії займаються провідні зарубіжні вчені. Серед іноземних авторів необхідно виділити відомих вчених Д. Мозеса, Д. Ратсо, О. Нуренга, З. Андерсена, Т. Хансена, В.В. Атамана, І.М. Белобородова, А.М. Волкова, Воробійової О.Г., Лунькова Н.М., Крупорніцкої І. А. і ряду інших. Однак в більшості робіт досліджуються окремі галузі економіки. Здійснимо більш комплексне дослідження сучасної норвезької економічної системи.

Виділення невирішених раніше складових загальної проблеми. Потребує уваги економіко-статистичне дослідження основних макроекономічних показників і пропорцій, які склалися в економіці країни, та аналіз інтенсивності їх розвитку.

Метою статті є дослідження структури та динаміки валового внутрішнього продукту та національного доходу Норвегії, а також інтенсивності розвитку її секторної структури.

Виклад основного матеріалу. Промисловість сучасної Норвегії є комплексом високорозвинених галузей, основу якого складають нафтогазодобування, металургія, хімічна промисловість і суднобудування. Важливим фактором, що зумовив індустріальний розвиток країни, є високорозвинена гідроенергетика, яка забезпечує промисловість дешевою електроенергією. Будучи високо індустріальним, інноваційною державою в економіці Норвегії зберігають важливу роль сільське господарство і рибальство і переробка морепродуктів. Вони розвиваються на основі високих технологій і забезпечують експортні надходження в країну, зайнятість населення та продовольчу безпеку. Специфіка сучасного норвезького господарства проявляється в активній ролі держави в регулюванні економічного розвитку. Це обумовлено регіональним та галузевим характером виробництва, вузькістю національного ринку, стримуючими створення широко диверсифікованої галузевої структури промисловості та економіки в цілому, при експортній орієнтації промисловості [1].

У табл. 1 представлено динаміку основних показників результатів діяльності країни – валового внутрішнього продукту та валового національного доходу.

Динаміка валового внутрішнього продукту та валового національного доходу Норвегії

Рік	ВВП, млрд \$	ВНД, млрд \$	Ланцюгові показники динаміки ВВП		Ланцюгові показники динаміки ВНД	
			абсолютний приріст, млрд \$	темп приросту, %	абсолютний приріст, млрд \$	темп приросту, %
2013	523,50	529,07	-	-	-	-
2014	499,34	515,10	-24,16	-4,62	-13,97	-2,64
2015	386,66	402,69	-112,68	-22,57	-112,41	-21,82
2016	371,35	387,03	-15,31	-3,96	-15,66	-3,89
2017	399,49	416,05	28,14	7,58	29,02	7,50
2018	434,94	452,36	35,45	8,87	36,31	8,73

Отже, за результатами табл.1, можна зробити висновок про те, що протягом 2013-2018 рр. ВВП Норвегії зменшився на 88,9 млрд. \$, або на 17,1%. Найбільше зменшення мало місце у 2015 році – майже на 23%, що було обумовлено кризовими явищами в світі, особливо на нафтовому ринку, і найбільше збільшення у 2018 році – майже на 9%.

Відповідна тенденція спостерігалася й відносно валового національного доходу, який більше ВВП на сальдо отриманих від нерезидентів країни первинних доходів. У 2018 році порівняно з 2013 роком ВНД Норвегії зменшився на 76,7 млрд. \$, або майже на 15%. Зменшення ВНД Норвегії відбувалося у 2014,2015 та 2016 роках, а збільшення у 2017 та 2018 роках. Найбільше зменшення відбулось у 2015 році – на 112,4 млрд\$ або майже на 23%, а найбільше збільшення – у 2018 році – на 36,3 млрд\$, або майже на 9%.

У табл. 2 здійснено порівняльний аналіз динаміки валового внутрішнього продукту України та Норвегії.

Темпи зростання ВВП України більші за темпи зростання ВВП Норвегії. Це обумовлено значним збільшенням цін в Україні та низьким стартовим рівнем ВВП. В основному ВВП України зростав на 19-25% кожного року, в той час як ВВП Норвегії зменшувався у 2014, 2015 та 2016 роках і мав збільшення лише у 2017 та 2018 роках.

Таблиця 2

Динаміка валового внутрішнього продукту Норвегії та України

Рік	ВВП Норвегії, млрд \$	ВВП України, млн грн.	Темп зростання ВВП Норвегії	Темп зростання ВВП України
2013	523,50	1454931	-	-
2014	499,34	1588915	0,954	1,091
2015	386,66	1988544	0,774	1,253
2016	371,35	2383182	0,960	1,198
2017	399,49	2982920	1,076	1,252
2018	434,94	3558706	1,089	1,193

Загальний результат виробничої діяльності країни являє собою її валовий випуск у ринкових цінах (ВВ). Його можна представити як суму трьох важливих елементів, а саме: валової доданої вартості країни (ВДВ), проміжного споживання (ПС) та податків (без субсидій) на продукти (ЧПП). У табл. 3 представлено динаміку структури валового випуску країни в ринкових цінах.

Таблиця 3
Динаміка структури валового випуску Норвегії у ринкових цінах

Рік	ВВ		ВДВ		ПС		ЧПП		Співвідношення ВДВ та ПС
	Млн норв. крон	%	Млн норв. крон	%	Млн норв. крон	%	Млн норв. крон	%	
2013	5362201	100,0	2753459	51,3	2286626	42,6	322116	6,0	1,204
2014	5559629	100,0	2814151	50,6	2412964	43,4	332514	6,0	1,166
2015	5572898	100,0	2775506	49,8	2454782	44,0	342610	6,1	1,131
2016	5555347	100,0	2760533	49,7	2436051	43,9	358763	6,5	1,133
2017	5860546	100,0	2929252	50,0	2556108	43,6	375186	6,4	1,146

Можемо бачити, що протягом 2013-2017 рр. суттєвих структурних зрушень у валовому випуску в ринкових цінах у Норвегії не відбувалося, що свідчить про стабільність економічних процесів у країні.

Економіку країни складають п'ять її секторів: нефінансові корпорації (НФК), фінансові корпорації (ФК), державне управління (ДУ), домашнє господарство (ДГ).

У табл. 3 висвітлено динаміку частки оплати праці в валовому внутрішньому продукті в Норвегії та в Україні.

Таблиця 3
Динаміка частки оплати праці в валовому внутрішньому продукті в Норвегії та в Україні

Рік	Частка оплати праці в ВВП Норвегії, %	Частка оплати праці в ВВП України, %	Абсолютний приріст частки оплати праці в Норвегії, %	Абсолютний приріст частки оплати праці в Україні, %
2013	45,2	50,2	-	-
2014	46,2	46,3	1,0	-3,9
2015	48,1	39,1	1,9	-7,2
2016	48,9	36,7	0,8	-2,4
2017	47,7	39,2	-1,1	2,6

У Норвегії до 2016 року частка оплати праці збільшувалась від 0,8% до майже 2%, а у 2017 році зменшилась більше ніж на 1%, в той час як в Україні частка оплати праці зменшувалась до 2016 року включно, і мала збільшення лише у 2017 році майже на 3%.

У високо розвинутих країнах частка оплати праці в ВВП коливається від 45% до 60%. У Норвегії цей показник є більш менш сталим – від 45% до майже 49%, в той час як в Україні частка оплати праці в ВВП за останні роки є суттєво меншою – від 36% до 39%.

Висновки. Промисловість сучасної Норвегії є комплексом високорозвинених галузей. На даний момент, валовий внутрішній продукт та валовий національний дохід Норвегії зростає, що є позитивним явищем для стану внутрішньої економіки Норвегії. Макроекономічна ситуація у Норвегії в останнє десятиліття залишається стабільною.

ЛІТЕРАТУРА

1. Атаман В.В. Особенности экономического развития современной Норвегии. Автореферат дисс...канд.. эк. Наук / В.В. Атаман. М.:2004, 24 с.
2. Волков А.М. Северные страны после кризиса/ А.М. Волков. Мировая экономика и международные отношения М.: ИМЭМО РАН, 2014. №4, С. 62-71.
3. Милашко О. Г. Статистичний аналіз динаміки макроекономічних пропорцій за даними таблиці «витрати-випуск» / О. Г. Милашко // Вісник соціально-економічних досліджень : зб. наук. пр. / голов. ред. М. І. Зверяков; Одеський держ. екон. ун-т. – Одеса, 2009. – Вип. 35. - С. 401-406.
4. Eurostat. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://ec.europa.eu/eurostat/web/sector-accounts/methodology/sector-accounts-in-countries>
5. Ольвінська Ю. О. Проблеми соціально-економічного розвитку країн Євросоюзу / Ю. О. Ольвінська // Наукові проблеми господарювання на макро-, мезо- та мікроекономічному рівнях: Міжнародна науково-практична конференція (Одеса 22-23.04.2015). – Одеса: ОНЕУ, 2015. – С. 18-21.
6. Самотоєнкова О. В. Економічна статистика: навчальний посібник. Видання друге, перероб. та доп. / О. В. Самотоєнкова, Ю. О. Ольвінська. – Одеса: ФОРМ-Гуляєва В.М., 2020. – 276 с.

ЗБІРНИК НАУКОВИХ СТУДЕНТСЬКИХ ПРАЦЬ

**«СТАТИСТИКА – ІНСТРУМЕНТ
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»**

ВИПУСК 6

Частина I

**Одеса
2020**